

היבטי מס בעסקאות מיזוגים ורכישות

(מיכל רוה, עו"ד (רו"ח)
ש. פרידמן ושות' עורכי דין

מבוא – ראשי פרקים

- רכישת מניות או רכישת פעילות?
- תמורה בעבור התחייבות לאי תחרות במכירת מניות/פעילות.
- שינוי מבנה – מיזוגים.
- מס ערך מוסף במכירת מניות / פעילות.
- הטבות לענף ההיי טק – ניכוי הוצאות למחקר מדעי.
- מיצוי הטבות לתושבי חוץ – פטור במכירת מניות בחברות ישראליות.

רכישת פעילות או רכישת מניות

- **רכישת מניות** – עסקה עם בעלי המניות של חברת היעד ("אקסיט לבעלי המניות"). דוגמא: עסקת מובילאיי, עסקת וייז ועוד.
- **רכישת פעילות** – עסקה עם חברת היעד הכוללת נכסים והתחייבויות, בהתאם לפעילות הנמכרת. דוגמא: עסקת ג'יטקו בע"מ.
- **כלל אצבע (פס"ד ג'יטקו)** - שווי המניות משקף בקירוב את שווי הפעילות.

רכישת פעילות או רכישת מניות - שיקולים

בקביעת מתווה העסקה

- מטרת הרכישה - מיזוג הפעילות הנרכשת לתוך חברה קיימת? רכישת פעילות שתתנהל באופן נפרד?
- כוונת המוכר - פרישה? אקזיט נקודתי? המשך פעילות בחברה הרוכשת?
- שיקולי מס של המוכר - מחיר מקורי, שיעור מס רווח הון, מספר אירועי המס.
- שיקולי מס של הרוכש - רכישת נכסים בני פחת ו/או רכישת מוניטין, הפסדים צבורים.

רכישת פעילות או רכישת מניות התנגשות אינטרסים בין הרוכש למוכר

□ בחירת המוכר - מכירת מניות:

- מיקסום הרווח.
- פירוק החברה מתייתר.
- יתרונות מס.

□ בחירת הרוכש - רכישת פעילות:

- לא רוצה "חתול בשק"
- גמישות
- יתרונות מס – מוניטין, הפסדים צבורים.

ש. פרידמן ושות' | עורכי דין
S. Friedman & Co. | Advocates

רכישת פעילות או רכישת מניות

דרכי התמודדות עם ניגוד אינטרסים

- חלוקת נטל המס בין הצדדים.
- מצגים מוגברים וערבויות אישיות של המוכר.
- תשלום נפרד למוכר בגין תניית אי תחרות (רווח הון?).
- פיצול רכיבים מן הפעילות הנמכרת (חלוקה בעין / שינוי מבנה).
- שילוב בין הפתרונות.

רכישת פעילות או רכישת מניות היבטים שונים

- הלוואות בעלים.
- חלוקת דיבידנד או מזומן בחברה.
- מזומן ללא עודפים מספקים לחלוקה.
- עודפים לחלוקה ללא מזומן.

תמורה בעבור התחייבות לאי תחרות

- תמורה המשתלמת עבור התחייבות להימנע מתחרות – תקבול הוני או פירותי?
- פסק דין ברנע - תקבול בתמורה לתניית אי תחרות של עובד בעת פרישה כהכנסת עבודה.
- תקבול בעבור תניית אי תחרות כתקבול הוני - גדיעת העץ.

תמורה בעבור התחייבות לאי תחרות

אילן שילוח נ' פקיד שומה תל אביב 1

העסקה

- הסכם אי תחרות – ל-3 שנים בתמורה לסך של כ-81 מיליון ₪.
- הסכם מתן שירותים

הסכם השומה

תמורה בעבור תניית אי תחרות כתקבול הוני ב-20%.

פתיחת שומה לפי סעיף 147

"...נמצא כי סיווג ההכנסה כהכנסה הונית על פי הסכם השומה הינו בגדר טעות מהותית ועל כן אינו יכול לעמוד... יש לסווג מחדש את התשלומים שהתקבלו ע"י מר שילוח כהכנסת עבודה או רווח מעבודה.

ש. פרידמן ושות' | עורכי דין
S. Friedman & Co. | Advocates

תמורה בעבור התחייבות לאי תחרות

אילן שילוח נ' פקיד שומה תל אביב 1

- "אין כמעט מקום לספק כי תתבקש המסקנה כי ההכנסה חייבת להיות מסווגת כפירותית ולא כהונית."
- במרץ 2008 היתה השאלה פתוחה.

התוצאה: למעלה מ-50% מהתגמול מסווג כהוני

- לא נעשתה טעות מהותית בסיווג.
- אינטרס ההסתמכות גובר.

תמורה בעבור התחייבות לאי תחרות

אילן שילוח נ' פקיד שומה תל אביב 1

• אינטרס ההסתמכות ודרישת הגינות מוגברת בהסכמי שומה.

• סעיף 147 מהווה מנגנון פיקוח ובקרה של רשות המיסים על המערך הפקידותי – התייעצות מוקדמת בשלב השומה או בשלב ההסכם עם המחלקה המקצועית / משפטית עשויה לצמצם עוד יותר את מרחב הפעולה הקיים.

• תוצאת פסק הדין - מירב הסכום מסווג כתשלום הוני.

• הותרת פתח לסיווג מסווג תשלום בגין אי תחרות כתשלום הוני – "גותר פתח בנסיבות המתאימות, להראות כי "גדיעת הענף" דהיינו ויתור על הפעלת כישורים ויכולות מסויימות למשך פרק זמן מסויים הינה שקולה ל"גדיעת העץ" כולו..."

שינויי מבנה – כללי

- תכלית חוק המיזוגים והפיצולים – יצירת תנאים נוחים לשינויי מבנה ע"י הקלות במס.
- תנאים יסודיים לכל שינוי המבנה - תכלית עסקית וכלכלית והעדר הפחתת מס.
- סוגי שינוי מבנה – מיזוגים, פיצולים, העברת נכסים תמורת מניות.
- סוגי מיזוג – מיזוג סטטוטורי ומיזוג על דרך של החלפת מניות.

מיזוגים

-הקלות במיזוג:

פטור ממס הכנסה וממס שבח – דחיית מס.
מס רכישה מופחת.

-תנאים לקבלת הקלות במיזוג, בין השאר:

תכלית עסקית וכלכלית;
העדר הפחתת מס או הימנעות ממס;
הגבלה על מכירת נכסים בתקופה הנדרשת;
המשך פעילות כלכלית בתקופה הנדרשת;
הקצאת מניות בחברה הקולטת לפי יחסי שווי;
החזקה במניות בתקופה הנדרשת;
חברה קולטת תושבת ישראל...

ש. פרידמן ושות' | עורכי דין
S. Friedman & Co. | Advocates

תיקון 242 מיזוגים -

מטרות התיקון - הגמשת המגבלות, הקלת התנאים לכניסת משקיעים ופישוט ההוראות, מניעת תכנוני מס.

שינויים מרכזיים:

- התרת שינוי זכויות בעלי הזכויות לאחר המיזוג – עד 25% מהזכויות.
- חברות עתירות מו"פ – התרת הקצאות (לא מכירות) ללא מגבלה.
- קבלת תמורה במזומן במיזוג – לא שוללת את ההטבות במיזוג.
- הקלת הדרישה לפעילות עסקית לפי 2(1).
- הקלה ביחסי גודל – ייתרון של תקנות סוגי מיזוגים מסוימים.

מיזוג בין איגודי מקרקעין

- הערכות שווי המקרקעין לשם חישוב המניות המוקצות.
- חישוב ותשלום מס הרכישה.
- דיווח והתנהלות עם המחלקה המקצועית ועם מנהל מיסוי מקרקעין איזורי.
- הקצאה באיגוד מקרקעין.

מס ערך מוסף במכירת מניות / פעילות

- על החיוב במע"מ – על עסקה בישראל ויבוא טובין.
- החייב במע"מ – עוסק.
- הזכות לניכוי מע"מ תשומות.
- העדר מע"מ במכירת מניות למעט אם מדובר באיגוד מקרקעין.
- מע"מ במכירת פעילות.

הטבות לענף ההי טק – סעיף 20א ניכוי הוצאות למחקר מדעי

- התנאים להתרת השתתפות במימון מחקר מדעי המתבצע על ידי אחר.
- הפסיקה – הטבה למשקיע רציני הנוטל סיכון.
- היסטורית החקיקה – הוראה שנועדה לעודד השקעה בניירות ערך.
- היחס בין חוק האנג'לים לסעיף 20א.

הטבות לתושבי חוץ ברכישת חברות ישראליות

סעיף 97(ב2) – פטור ממס רווח הון לתושבי חוץ במכירת ניירות
ערך הנסחרים בבורסה.

סעיף 97(ב3) – פטור ממס רווח הון לתושבי חוץ במכירת מניות של
חברות ישראליות.

תודה על ההקשבה!

www.friedman.co.il

מיכל רוה, עו"ד (רו"ח)

אימייל: michalra@friedman.co.il

טלפון: 04-8546666

SF
& Co.

ש. פרידמן ושות' | עורכי דין
S. Friedman & Co. | Advocates